

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Praha 12. června 2023
č. j. MSP-477/2022-ODKA-SPZ/4

Počet listů: 3
Přílohy: 1

Obviněná A. J. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy: trestní spis Městského soudu v Brně, sp. zn. 3 T 6/2019

Podle § 266 odst. 1, 2 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) podávám ve prospěch obviněné Ing. A. J.

stížnost pro porušení zákona

proti výroku pod bodem II. pravomocného usnesení Městského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522.

Řízení předcházející napadenému rozhodnutí

1. Rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016 - 3627, byla obviněná Ing. A. J. s obviněnými T. T., K. CH. a O. P., uznána vinnou trestným činem neoprávněného podnikání podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku (dále jen TZ) spáchaným ve spolupachatelství podle § 23 TZ, kterého se měla dopustit jednáním podrobně popsáním ve výroku tohoto rozsudku. Za tento trestný čin byl obviněné Ing. A. J. uložen trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 TZ podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Zároveň byl obviněné podle § 73 odst. 1, 3 TZ uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu živnostenského podnikání podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, na dobu 3 roků.
2. Proti tomuto rozsudku podala odvolání jak obviněná Ing. A. J., tak i ostatní spoluobvinění. O podaných odvoláních rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 30. 5. 2018, č. j. 5 To 53/2018-3732, a to tak, že odvolání obviněných podle § 256 TR zamítl jako odvolání nedůvodná. Předmětné usnesení Krajského soudu v Brně napadli obvinění T. T., K. CH. a O. P.

prostřednictvím svého obhájce dovoláním k Nejvyššímu soudu. V neveřejném zasedání konaném dne 30. 1. 2020 Nejvyšší soud usnesením č. j. 5Tdo 562/2019-3909, z podnětu dovolání obviněných T. T., K. Ch. a O. P. a za přiměřeného použití § 261 TŘ také ohledně obviněné Ing. A. J. zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2018, č. j. 5 To 53/2018-3732, a to pouze v té části, v níž byla zamítnuta odvolání obviněných proti výrokům o trestech, které jim byly uloženy rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627. Současně Nejvyšší soud zrušil i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušenou část rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Krajskému soudu v Brně pak přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

3. Následně Krajský soud v Brně ve veřejném zasedání konaném dne 27. 5. 2020, rozsudkem č. j. 5 To 53/2018-4055, z podnětu odvolání obviněné Ing. A. J. a spoluobviněných T. T., K. Ch. a O. P. zrušil napadený rozsudek Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, ve výroku o trestu a nově rozhodl tak, že obviněné Ing. A. J. podle § 251 odst. 1 TZ uložil trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců, který jí byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 TZ podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Současně byl obviněné Ing. A. J. podle § 73 odst. 1, 3 TZ uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, na dobu 3 let.
4. Obviněná Ing. A. J. byla dále rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2019, č. j. **3 T 6/2019-2451**, za zrušení výroku o vině o pokračujícím přečinu neoprávněného podnikání podle § 251 odst. 1 TZ a celého výroku o trestu, jakož i navazujících výroků, které měly v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a to z rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2018, č. j. 5 To 53/2018-4055, uznána vinnou přečinem neoprávněného podnikání podle § 251 odst. 1 TZ a byla odsouzena podle § 251 odst. 1 TZ za použití § 45 odst. 1 TZ ke společnému trestu odnětí svobody v trvání 20 měsíců s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu 2,5 let. Současně byl obviněné podle § 73 odst. 1, 3 TZ uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu živnostenského podnikání podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, na dobu 3 let. Proti tomuto rozsudku podala obviněná Ing. A. J. odvolání, které zaměřila proti všem jeho výrokům.
5. Následně Krajský soud v Brně ve veřejném zasedání konaném 25. 6. 2020, rozsudkem č. j. 9 To 546/2019-2486, z podnětu odvolání obviněné napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestech, nově tak obviněné podle § 251 odst. 1 TZ za použití § 45 odst. 1 TZ uložil **společný trest** odnětí svobody v trvání 18 měsíců, který jí byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 let. Současně obviněné podle § 73 odst. 1, 3 TZ uložil trest **zákazu činnosti** spočívající v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/20106 Sb., o sociálních službách a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, a to **na dobu 3 let**. Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Napadené rozhodnutí

6. Usnesením Městského soudu ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522, byla ve výroku pod bodem II. podle § 92 odst. 2 TZ, § 334 odst. 1 TŘ odsouzené do společného trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách na dobu 3 roků, uloženého jí rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2019, č. j. **3 T**

6/2019-2451, změněného rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2020, sp. zn. 9 To 546/2019-2486, **započítána část vykonaného trestu zákazu činnosti** spočívající v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, od 27. 5. 2020 do 25. 6. 2020, který byl obviněné uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 5 To 53/2018, který zrušil rozsudek Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, mimo jiné u obviněné Ing. A. J. ve výroku o trestu, a to na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu v Brně ze dne **30.1.2020**, sp. zn. **5 Tdo 562/2019**, kterým bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 5 To 53/2018, a to pouze v té části, v níž byla zamítnuta odvolání obviněných proti výrokům o trestu, které byly uloženy rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 14 T 114/2016.

7. Předmětné usnesení nabylo právní moci dne 18. 9. 2020.
8. V odůvodnění citovaného napadeného usnesení Městský soud v Brně rekapituloval, že obviněná byla odsouzena rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3427, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně z 30. 5. 2018, sp. zn. 5 To 53/2018, k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, který jí byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců a k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu živnostenského podnikání podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, na dobu 3 let. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2020, sp. zn. 5 Tdo 562/2020, bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 5 To 53/2018, a to pouze v té části, v níž byla zamítnuta odvolání obviněných proti výrokům o trestech, které jim byly uloženy rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627. Dále v odůvodnění napadeného usnesení Městský soud v Brně konstatoval, že co se týče trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, který byl obviněné uložen na dobu 3 let, tento vykonává od 27. 5. 2020, tj. od právní moci rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016- 3627, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 5 To 53/2018. Na základě výše uvedených skutečností Městský soud v Brně uzavřel, že k uplynulému trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu živnostenského podnikání, jak byl uložen původním rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, který nabyl právní moci ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 5 To 53/2018, nelze přihlížet, neboť nově byl až ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2020 uložen jiný druh zákazu činnosti na dobu 3 let a že jej obviněná proto započala vykonávat až od právní moci rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2020, sp. zn. 5 To 53/2018. Trest zákazu činnosti má dle závěrů Městského soudu v Brně pravděpodobně uplynout dnem 27. 5. 2023.
9. S tímto závěrem soudu se však nelze ztotožnit, neboť chybným rozhodnutím Městského soudu v Brně o výše provedeném zápočtu části vykonaného trestu zákazu činnosti došlo k nezákonnému faktickému prodloužení trestu zákazu činnosti a k porušení zákona v neprospěch obviněné.
10. K přezkumu usnesení nedošlo v rámci stížnostního řízení, neboť obviněná Ing. A. J. nevyužila řádného opravného prostředku, když stížnost proti nyní napadenému usnesení nepodala, což v podnětu ke stížnosti pro porušení zákona zdůvodnila svým špatným zdravotním stavem a probíhající onkologickou léčbou. Na nesprávný postup upozornila soud ve svých podáních ze dne 2.2.2021 (č.l. 2549- 2550 spisu), ze dne 14. 6. 2021 (č.l. 2580-2581 spisu) a dne 4. 3. 2022 (č.l. 2607-2610 spisu), jimiž se dožadovala autoremedury, přičemž předseda senátu přípisem ze

dne 25. 11. 2022 (č.l. 2625 spisu) neshledal podmínky pro zrušení usnesení. Samotná tato skutečnost však nebrání podání stížnosti pro porušení zákona ve prospěch obviněné.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

11. Podle § 92 odst. 2 TZ, jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 43) nebo společný trest za pokračování v trestném činu (§ 45).

Posouzení předmětné věci

12. Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2019, č. j. 3 T 6/2019-2451, změněného rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 To 546/2019-2486, který nabyl právní moci dne 25. 6. 2020, byla obviněná Ing. Anžela Jemelková odsouzena podle § 251 odst. 1 TZ za použití § 45 odst. 1 TZ ke společnému trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jehož výkon jí byl odložen na zkušební dobu v trvání 2 let. Obviněná byla taktéž podle § 73 odst. 1, 3 TZ uložena trest zákazu činnosti spočívající v zákazu sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a dále zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, a to na dobu 3 let, přičemž šlo o trest společný za současného zrušení výroku o vině a trestu z rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 14/2016-3627, jakož i navazujících výroků, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad.
13. Z odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 To 546/2019-2486, se podává, že tento při rozhodování o trestech zcela akceptoval názor Nejvyššího soudu, vyslovený v jeho usnesení ze dne 30. 1. 2020, č. j. 5 Tdo 562/2019-3909, v němž dospěl k závěru, že trest zákazu podnikání byl všem obviněným, včetně obv. Ing. Anžely Jemelkové, uložen příliš širokým způsobem, neboť by ve svém důsledku značně ztížil situaci odsouzených při uplatnění na trhu práce, což Nejvyšší soud považoval za zcela nepřiměřené a z tohoto důvodu výroky o trestech uvedené v rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, zmíněným rozhodnutím k dovolání obviněných zrušil. V odůvodnění předmětného usnesení Nejvyšší soud připomněl, že trest zákazu činnosti patří k těm druhům trestů, které mají přímo zabránit pachateli v dalším páchaní trestné činnosti. Podmínkou pro uložení trestu zákazu činnosti je spáchaní trestného činu v souvislosti s touto činností, a to jak v případě, kdy se trest zákazu činnosti ukládá jako samostatný, tak v případě jeho uložení vedle jiného druhu trestu. Souvislost spáchaného trestného činu s činností, která má být zakázána, zároveň vymezuje rozsah tohoto trestu, tedy druh činnosti, který je předmětem trestu zákazu činnosti. Souvislost spáchaného trestného činu s činností, která může být zakázána, musí být užší, přímá, bezprostřední, i když činnost, kterou lze zakázat, nemusí být znakem objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 930-933). Z uvedených důvodů Nejvyšší soud konstatoval, že trest zákazu činnosti, koncipovaný v dané věci rozsudkem Okresního soudu v Blansku jako zákaz živnostenského podnikání podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, je nutné považovat za trest příliš široce vymezený, bezdůvodně omezující zejména pracovní uplatnění obviněných a jejich resocializaci, když navíc takový trest ani nesouvisí s trestnou činností obviněných, kteří se dopustili trestné činnosti porušením zákona o sociálních službách a zákona o zdravotních službách, nikoli porušením zákona o živnostenském podnikání. Nejvyšší soud tedy shledal námítky obviněných důvodnými, neboť rozhodnutím soudů nižších stupňů byl obviněným uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští.

14. Krajský soud v Brně tedy následně dle shora uvedeného závazného právního názoru Nejvyššího soudu původní zákaz činnosti obsahově zúžil v navazujícím rozhodnutí ze dne 27. 5. 2020, č. j. 5 To 53/2018-4055, na zákaz činnosti omezený pouze na užší oblast poskytování sociálních a zdravotních služeb. Podle § 73 odst. 1, 3 TZ obviněné Ing. Anžele Jemelkové uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu poskytování sociálních služeb a úkonů sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dále v zákazu poskytování zdravotních služeb, včetně úkonů zdravotní péče, ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, na dobu 3 let.
15. Z uvedeného je tak zcela evidentní, že rozsudkem Krajského soudu ze dne 27. 5. 2020, č. j. 5 To 53/2018-4055, **nedošlo k uložení jiného druhu zákazu činnosti**, jak konstatuje Městský soud v Brně v napadeném usnesení o započítání vazby a trestu dle § 92 odst. 2 TZ, ale **pouze ke zúžení, resp. zpřesnění původně uloženého, nezákonně příliš široce vymezeného rozsahu trestu zákazu činnosti**. K tomuto je třeba doplnit, že pokud o podaném dovolání v trestní věci vedené u Okresního soudu v Blansku pod sp. zn. 14 T 114/2016 bylo rozhodnuto ve prospěch obviněné, nemohlo v konečném důsledku postupem Městského soudu v Brně v usnesení o započítání trestu dojít ke zhoršení pozice obviněné, jak k tomu fakticky došlo zcela nelogickým výkladem rozhodnutí Krajského soudu ze dne 27.5.2020, č. j. 5 To 53/2018-4055, který pouze reflektoval právně závazný názor Nejvyššího soudu rozvedený v odůvodnění jeho usnesení ze dne 30. 1. 2020, č. j. 5 Tdo 562/2019- 3909, jímž původně příliš široce vymezený zákaz činnosti zúžil ve prospěch všech obviněných.
16. V této souvislosti je třeba zmínit, že smyslem právní úpravy zakotvené v ustanovení § 92 odst. 2 TZ i § 74 odst. 1 TZ je, aby nedocházelo k dalšímu nadbytečnému prodlužování doby, po kterou pachatel fakticky danou činnost nemůže vykonávat, přičemž **výkon trestu zákazu činnosti začíná právní mocí rozsudku, jímž byl uložen** a končí uplynutím doby, na kterou byl stanoven, nedošlo-li k podmíněnému upuštění od výkonu zbytku tohoto trestu podle § 90 odst. 1 a § 91 odst. 1, 3 TZ. V důsledku výroku pod bodem II. napadeného usnesení Městského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522, však došlo k nedůvodnému faktickému zhoršení postavení obviněné, neboť Městský soud v Brně svým nesprávným a nezákonným zápočtem uložený trest zákazu činnosti de facto prodloužil. K tomuto je třeba dodat, že zamýšleným účelem zákonodárce ohledně institutu započítání vazby a trestu je započíst již fakticky vykonaný zákaz činnosti, nikoliv tedy vytvořit novou skutečnost, na základě které, je trest zákazu činnosti fakticky prodloužen.
17. Nejenže tedy původním rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 17. 10. 2017, č. j. 14 T 114/2016-3627, a rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 20. 11.2019, č. j. 3 T 6/2019-2451, byla obviněná vystavena trestu zákazu činnosti v nezákonné šíři, jak ve svém usnesení rozvedl Nejvyšší soud, ale dokonce poté, co Nejvyšší soud poukázal na nezákonnost takového zákazu a tento byl zúžen pouze na zákaz činnosti v sociální sféře, Městský soud v Brně napadeným usnesením ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522, obviněné chybným a formalistickým výkladem tento trest zákazu činnosti nad trest uložený rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 To 546/2019-2486, ještě prodloužil, neboť nesprávně zúžil započítatelnou dobu zákazu činnosti.
18. Městský soud v Brně tak měl obviněné do společného trestu zákazu činnosti započítat část vykonaného trestu zákazu činnosti za dobu ode dne 30.5.2018 (datum právní moci rozsudku OS Blansko č.j. 14T 114/206-3627) do minimálně 30.1.2020 (datum usnesení Nejvyššího soudu č.j. 5 Tdo 562/2019-3627) a nikoli pouze dobu od 27.5.2020 do 25.6.2020. Z uvedeného je zřejmé, že při správném zápočtu doby vykonané části trestu by obviněná Ing. Anežka Jemelková měla trest zákazu činnosti **vykonán již ke dni 30.5.2021**. V důsledku nesprávného rozhodnutí Městského soudu v Brně však v neprospěch obviněné fakticky došlo k nezákonnému prodloužení trestu zákazu činnosti do 27.5.2023 a je proto dána přípustnost stížnosti pro

porušení zákona ve smyslu ust. § 266 odst. 2 tr. řádu.

Posouzení předmětné věci

19. Mám za to, že usnesením Městského soudu Brně ze dne 28.8.2020 č.j. 3T 6/2019-2522 došlo k porušení zákona v neprospěch obviněné Ing. A. J., a to konkrétně v ustanovení § 92 odst. 2 trestního zákoníku, neboť chybným výkladem uvedeného ustanovení fakticky došlo k nezákonnému prodloužení trestu zákazu činnosti uloženém rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2020, č. j. 9 To 546/2019-2486, a to o dva roky.
20. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

21. Ze shora uvedených důvodů **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:
 - 1) Podle § 268 odst. 2 TŘ vyslovil, že výrokem pod bodem II. usnesením Městského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522, byl porušen zákon v ustanovení § 92 odst. 2 trestního zákoníku,
 - 2) s odkazem na ust. § 269 odst. 2 TŘ napadené usnesení ve výroku pod bodem II. Městského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2020, č. j. 3 T 6/2019-2522, zrušil a dále zrušil všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.;
 - 3) postupoval v souladu s ust. § 270 odst. 1 trestního řádu a přikázal Městskému soudu v Brně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Na vědomí:

- 1) Nejvyšší státní zastupitelství v Brně
- 2) Vrchní státní zastupitelství v Olomouci, k č. j. VZZ 55/2022-17
- 3) Městský soud v Brně ke sp. zn. 3T 6/2019,
- 4) obviněná Ing. A. J.